

2015/2258(INI)

27.4.2016

YTTRANDE

från utskottet för transport och turism

till utskottet för sysselsättning och sociala frågor

över genomförandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, med särskilt beaktande av de avslutande iakttagelserna från FN:s kommitté för konventionen (2015/2258(INI))

Föredragande av yttrande: Davor Škrlec

PA_NonLeg

FÖRSLAG

Utskottet för transport och turism uppmanar utskottet för sysselsättning och sociala frågor att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

- A. Enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska EU bekämpa all diskriminering på grund av funktionshinder vid utformningen och genomförandet av sin politik och verksamhet (artikel 10), och ges EU befogenhet att anta lagstiftning för att bekämpa sådan diskriminering (artikel 19).
- B. Artiklarna 21 och 26 i stadgan om Europeiska unionens grundläggande rättigheter förbjuder uttryckligen all diskriminering på grund av funktionshinder, och föreskriver att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i samhället på lika villkor.
- C. I sin reaktion på parlamentets resolution av den 27 september 2011 *Europa, världens främsta resmål – en ny politisk ram för europeisk turism*¹ som antogs av kommissionen den 13 december 2011 erkände kommissionen behovet av att garantera en obruten kedja av tillgängliga tjänster för alla (transport, inkvartering, restauranger och turistattraktioner). Kommissionen har därför börjat satsa på åtgärder som ska höja medvetenheten, öka kompetensen inom turistsektorn och i slutändan förbättra kvaliteten på turistanläggningar för dem med särskilda behov eller funktionsnedsättningar.
- D. De behov som personer med funktionsnedsättning och nedsatt rörlighet har i fråga om transport, rörlighet och turism skapar innovationsmöjligheter för företag när det gäller transport- och rörlighetstjänster och kan skapa situationer som alla vinner på genom tjänster för personer med alla typer av funktionsnedsättningar (bland annat, men inte endast begränsad till personer med nedsatt rörlighet, blinda, döva och hörselskadade, personer med autism och personer med intellektuell och psykosocial funktionsnedsättning m.m.), även andra som använder sig av dessa tjänster, i enlighet med principen ”design för alla”.
- E. Det finns 80 miljoner människor med funktionsnedsättning i EU, dvs. en sjättedel av befolkningen.
  1. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen och rådet att bättre tillgodose behoven hos personer med funktionsnedsättning, och att alltid beakta deras behov när EU-förordningar om t.ex. passagerarrättigheter i olika transportslag (förordningar (EG) nr 1107/2006 och (EG) nr 261/2004 om luftfart, förordning (EG) nr 1371/2007 om järnvägstransport, förordning (EU) nr 1177/2010 om vattenvägstransport och förordning (EU) nr 181/2011 om busstransport) ses över, och när lagstiftning utarbetas om exempelvis passagerarrättigheter för multimodala resor. Parlamentet framhåller att 2010 utlovade EU i EU:s handikappstrategi 2010–2020 ett hinderfritt samhälle i EU.
  2. Europaparlamentet uppmanar EU att bättre övervaka tillämpningen av lagstiftningen om passagerarrättigheter och att harmonisera arbetet vid de nationella tillsynsmyndigheterna, och uppmanar medlemsstaterna att vidta alla nödvändiga

---

¹ EUT C 56E , 26.2.2013, s. 41.

åtgärder för att genomföra EU-lagstiftning vars syfte är att förbättra tillgången till transporter lokalt, regionalt och nationellt inom transport- och turismsektorn (bl.a. buss och taxi, kollektivtrafik i städerna samt järnvägs-, luft- och vattenvägstransporter och även tågstationer, flygplatser och hamnar) och att hantera de problem som står i vägen för ett hinderfritt Europa, exempelvis genom stärkta befogenheter för de tillsynsmyndigheter som enligt lagstiftningen ansvarar för passagerarrättigheter för att säkerställa att alla passagerare med funktionsnedsättning har faktiska och lika rättigheter i hela EU, även avseende tillgänglighet och standardisering, harmonisering, tekniska krav, incitament för företag, fackföreningsåtgärder och kollektivavtal.

3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att förtydliga det ansvar som varje aktör har som tillhandahåller vård för personer med funktionsnedsättning, särskilt vid byten mellan olika slags transportmedel, och att ge parlamentet information om deltagandet av föreningar för personer med funktionsnedsättning och deras roll i tillämpningen av lagstiftningen om passagerarrättigheter.
4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att trappa upp genomförandet av EU:s handikappstrategi 2010–2020. Parlamentet beklagar att halvtidsöversynen av denna strategi, planerad till 2015, har försenats och uppmanar kommissionen att avsluta översynen och rapportera om den så snart som möjligt.
5. Europaparlamentet är starkt övertygat om fördelarna med gemensamma tillgänglighetsregler på EU-nivå, och ser därför fram emot ett snabbt antagande av kommissionens förslag till europeisk rättsakt om tillgänglighet¹.
6. Europaparlamentet betonar behovet av att anta den europeiska rättsakten om tillgänglighet, som behövs för att hantera frågor som rör tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning i fråga om transport, rörlighet och turism, och för att garantera att persontrafik med flyg, buss, på järnväg och på vatten, särskilt beträffande omstigningsställen och trappstegsfri tillgänglighet till alla offentliga tunnelbanor och tåg, webbplatser för sådana tjänster, tjänster för mobila enheter, smart biljettförsäljning och realtidsinformation samt självbetjäningsterminaler, biljettförsäljningsautomater och incheckningsautomater som används i kollektivtrafiken, är fullt tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.
7. Europaparlamentet konstaterar att det är lättare för små och medelstora företag att uppfylla EU-standardkrav än att vara tvungna att anpassa sig till olika nationella regler. Parlamentet beklagar dock att gränsöverskridande turistprodukter och turisttjänster inte omfattas av förslaget till europeisk rättsakt om tillgänglighet. Parlamentet understryker att inga ytterligare åtgärder har vidtagits på EU-nivå i fråga om turistanläggningar och turisttjänster för att gradvis harmonisera logiklassificeringssystemen utifrån tillgänglighetskriterierna.
8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att föreslå att EU ska ratificera det fakultativa protokollet till FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, så att personer med funktionsnedsättning bättre kan utnyttja sina rättigheter, särskilt deras brist på tillgänglighet till transporttjänster och till delar av den anlagda miljön, inklusive turistanläggningar och inkvartering.

---

¹ COM(2015) 0615.

9. Europaparlamentet betonar att hinderfri tillgång till transporttjänster, fordon, infrastruktur och intermodala kommunikationsnav, framför allt på landsbygden, är ett krav för att säkra rörlighetssystem utan inbyggd diskriminering. Parlamentet betonar i detta avseende att personer med funktionsnedsättning måste ha tillgång till varor och tjänster och att mera måste göras för att både transport- och turisttjänster, fordon och infrastruktur ska bli tillgängliga. Parlamentet påpekar att *Fonden för ett sammanlänkat Europa* erbjuder en möjlighet till finansiering för åtgärder i stadsområden och för åtgärder som förbättrar tillgängligheten för personer med någon typ av funktionsnedsättning, på upp till 10 % av anpassningskostnaderna.
10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i sin årsrapport om genomförandet av anslagen för TEN-T offentliggöra vilka framsteg som gjorts vad gäller åtgärder och det stöd som beviljats för att anpassa infrastruktur till personer med funktionsnedsättning från *Fonden för ett sammanlänkat Europa* och från andra EU-fonder. Parlamentet uppmanar även kommissionen att vidta åtgärder för att främja ett större engagemang i projekt med målet att anpassa infrastruktur till personer med funktionsnedsättning, bl.a. i form av informationsmöten för potentiella utvecklare.
11. Europaparlamentet framhåller i detta sammanhang betydelsen av att finansiera åtgärder i stadsområden där man oftare måste byta mellan olika slags transportmedel och där personer med någon form av funktionsnedsättning har det som svårast.
12. Europaparlamentet betonar vikten av tillgänglighet för att alla personer med funktionsnedsättning fullt ut ska kunna utnyttja det europeiska turistutbudet.
13. Europaparlamentet understryker att ständigt tillgängliga format bör stå högst upp på dagordningen för en digitaliserad politik för rörlighet, och bör underlätta tillgången för alla personer med olika typer av funktionsnedsättning genom att använda tillgängliga språk, format och tekniker som lämpar sig för olika typer av funktionsnedsättning, inklusive teckenspråk, blindskrift, förstorande och alternativa kommunikationssystem samt andra tillgängliga metoder, medel och format för kommunikation som personen själv väljer, inklusive lättläst information eller piktogram, undertextning och personliga textmeddelanden om resor, bokning och biljettförsäljning, och genom användning av flera sensoriska kanaler. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att, i fråga om transportmöjligheter och transporttjänster, inrätta lämpliga övervaknings- och kontrollmekanismer som ser till att tillgänglighet och hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning också erbjuds i kollektivtrafiken i samtliga medlemsstater.
14. Europaparlamentet betonar att personer med funktionsnedsättning bör kunna få information om hur de kan ta sig från dörr till dörr med multimodala och gränsöverskridande transportförbindelser som låter dem välja mellan den mest hållbara, billigaste eller snabbast förbindelsen, och de bör även kunna boka och betala resan elektroniskt.
15. Europaparlamentet kräver också att trafikinformation i realtid finns tillgänglig så att människor med funktionsnedsättning kan få information om eventuella störningar och alternativa resmöjligheter före resan.
16. Europaparlamentet välkomnar det europeiska intyget om funktionsnedsättning. Parlamentet uppmanar de berörda medlemsstaterna och kommissionen att beakta och i

tillämpliga fall använda den senaste tekniken, särskilt inom intermodalitet, sammanlänkning och interoperabilitet, och betonar att principen om ”design för alla” alltid måste följas i utformningen av produkter som rör kollektivtrafik med flyg, buss, på järnväg och på vatten för att fullt ut uppfylla kraven på tillgänglighet. Parlamentet uppmanar samtliga medlemsstater att ansluta sig till initiativet om det europeiska intyget om funktionsnedsättning och uppmanar kommissionen att avsätta de ekonomiska medel som krävs för att göra det europeiska intyget om funktionsnedsättning till ett EU-omfattande projekt.

17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning enkelt kan använda nödnumret 112 i hela Europa.
18. Europaparlamentet betonar att tekniska hjälpmedel som gör att personer med funktionsnedsättning kan leva självständiga liv måste ges särskild uppmärksamhet och att den kunskap som inhämtats om behovet av hinderfri rörlighet och hinderfria turisttjänster måste integreras fullt ut i de kommande forsknings- och innovationsprogrammen, bl.a. i dem som ingår i Horisont 2020. Parlamentet understryker att detta innebär att statistiken på EU-nivå måste förbättras och harmoniseras och att utbyten av bästa praxis måste ske.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att främja forskning, datainsamling och utbyte av bästa praxis i samråd med organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning, och att tillhandahålla en regelbunden sammanställning över uppgifter om tillgång till turisttjänster för personer med funktionsnedsättning i enlighet med de två bilagorna till förordning (EU) nr 692/2011 om statistik om turism.
20. Europaparlamentet betonar att turisttjänster måste beakta de särskilda behoven hos personer med funktionsnedsättning såsom lätt tillgång till information, kommunikation och anläggningar, såsom sovrum, badrum, toaletter och andra inomhusutrymmen.
21. Europaparlamentet uppmanar de relevanta myndigheterna i medlemsstaterna att utarbeta strategier som ökar medvetenheten om de rättigheter som personer med funktionsnedsättning har, att stödja utbildning för anställda inom turism- och transportsektorn för att öka medvetenheten om och en jämlik behandling av personer med funktionsnedsättning, och att främja samarbete och utbyte av bästa praxis mellan europeiska organisationer som arbetar med frågor om funktionsnedsättning samt offentliga och privata företag som ansvarar för transporter. Parlamentet kräver också att undervisningsmaterial ska finnas i tillgängliga former.
22. Europaparlamentet betonar att flygbolagens personal måste få ordentlig utbildning så att flygbolagen kan ge lämplig service till personer med funktionsnedsättning. Parlamentet betonar att betydelsen av att se till att personalen kan hantera rullstolar utan att skada dem måste uppmärksammas.
23. Europaparlamentet understryker att principen om ”säker turism för alla” bör vara riktmärket för alla turismrelaterade åtgärder, antingen de vidtas på nationell, regional, lokal eller europeisk nivå. Leverantörerna av turisttjänster bör ta hänsyn till behoven hos personer med funktionsnedsättning och främja åtgärder för att anpassa byggnader och utbilda personal.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I DET RÅDGIVANDE UTSKOTTET

Antagande	26.4.2016
Slutomröstning: resultat	+: 42 -: 1 0: 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Marie-Christine Arnautu, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Karima Delli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, Stelios Kouloglou, Merja Kyllönen, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Gesine Meissner, Cláudia Monteiro de Aguiar, Renaud Muselier, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Gabriele Preuß, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Claudia Schmidt, Jill Seymour, Claudia Tapardel, Keith Taylor, Pavel Telička, István Ujhelyi, Peter van Dalen, Wim van de Camp, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Janusz Zemke, Roberts Zile, Kosma Zlotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Rosa D'Amato, Jill Evans, Michael Gahler, Maria Grapini, Karoline Graswander-Hainz, Marek Plura, Davor Škrlec, Dubravka Šuica, Ruža Tomašić, Evžen Tošenovský, Henna Virkkunen